

hány mutatvány az erdélyi szász epika köréből. Felolvasta Monoki Gyula. 7. o. t. (jó.) 5. A szentségtörök. Irta Bartók L. Szavaltá Matiasich S. 7. o. t. (egyszerű.) 6. Czuczor népdalai. Ismertette Lázár M. 7. o. t. (egyszerű.) 7. Magyar nyelv. Irta Ábrányi E. Szavaltá Berzenczey D. 8. o. t. (egyszerű.)

A nagyváradai főgymnasium Eötvös önképzőkörének f. hó 8-ántartott képzőgyűlésének tárgysorozata: 1. Jegyzőkönyv felolvasása után 2. «Az én virágom» cz. szonett-et fogadták el dicsérettel. Szerző: Hetkó Valér 8. o. t. 3. A «nemezis» elbeszélés. A bírálók a tehetség felismerése mellett, a művet alaki hibái miatt elvetik. 4. «Zűg a szél» költemény. Elfogadták; szerző Ács Sándor 8. o. t. 5. «Pécsy Loránd» költemény. Az író forradalmunk egyik magasztos jelenetét dolgozta fel; művét javítással elfogadták.

A fogarasi állami felső kereskedelmi iskola »Ifj. Önképzőköre» f. 1896. évi február hó 8-án tartotta br. Eötvös József halála 25-dik évfordulójának emlékűnnepét. Az egész ünnepély Eötvös szelleméből merített tárgysorozattal folyt le. Elnök Végh Mátyás iskolai igazgató megnyitó beszéde Eötvös életét, irodalmi működését és annak irányát mutatta be a lelkesült ifjuságnak. Ezután felolvastattak »Életrajza» két regénynek «Karthausi»-nak és a «Nővéreknek» jellemzése fölvaltva a «Mégfagyott gyermek», «Mohács» és a «Bücsü» elszavalásával. Ezzel az ünnepély véget ért, elfelejtethetlen nyomot hagyván az ifjuság kebelében, ki ez által lehetőleg tiszta fogalmat alkothatott magának e nagy talentumról, br. Eötvös Józsefről.

A rimaszombati egy. prot. főgymn. VIII. oszl. növendékei, az ifjusági segélyalap javára 1896. február hó 22-én a gymnasium tornásarnokában táncvizsgálommal egybekötött iskolai estélyt rendezett, melynek műsora a következő volt: 1. Esti kar. Énekli a főgymnasiumi dalkör. 2. «Portici néma» nyitány Aubertől. Zongorán négykézre játszták: Groó Béla és Bahéry Viktor. 3. «Három a daru» Tompa Mihálytól. Szavalja: Hritz Dániel. 4. Fuvolla duette. Előadják: Vaka József és Kalanda Gyula. 5. Sobri dal R. Willmerstől. Zongorán játsza: Medveczky Erzsike k. a. 6. Magyar népdalok. Előadják: czimbalmon Draskóczy Viktor, prim-hegedűn Tomesányi László, terezhgedűn Lőkös Sándor. 7. Gyáva. Irta: Rudnyánszky Gyula. Szavalja: Törköly József. 8. Souvenir de Arad Doppler K.-tól. Hegedűn játsza: Tomesányi László, zongorán Groó Béla. 9. Dalárinduló. Énekli a főgymnasiumi dalkör.

IRODALOM.

A Magyar Nyelvőr februári füzeté ismét gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Czikkei közül mint főbbeket megemlítjük a következőket: Nemzeti vonások a szálló igékben. Hogy hangzott nyelvünk az Árpádok korában? Jegyzetek az Antibarbarushoz Arany János hagyatékából. Van ez-nkívül az irodalom, helyreigazítások, magyarázatok, idegen csemeték, kérdések és feleletek, válaszok. Népnyelv hagyományok cz. rovatban temérdek érdekes nyelvészeti apróság. A Magyar Nyelvőr minden hónap 15-én három ivnyi tartalommal jelenik meg, s előfizetési ára *tanulóknak és önképzőköröknek* egész évre 3 frt.

Szerkesztői telefon.

Priamus. Bemutatjuk munkatársunknak, a «Tanulók Lapja» szedőtanonczának képét. Beesületes néven Miskának hívják. Nekikell az ákombakomót szedni.

Lenore. Levele szörnyű kapkodásra vall, s nagyon rendetlen természetet árul el. Az a felfogás pedig, hogy közlünk olyan verset, a minő az «Időhöz» című még gyenge elműségére is vall. Hanem, hogy mégis kedvére tegyünk, versének három sorát ide tesszük:

«Hallja maga idő, az ürangyalát,
Tisztuljon ki rögtön, mert szavamra mondom,
Ha ön nem tépi szét, én tépem fátolyát!»

Ennél nagyobb badarságot egyhamar még prózában sem olvastunk. Szégyelje magát!

D. Gáspár. A romantikáról írt dolgozat nem közölhető. **Sziklai F. Eperjes:** Az ön által kitűzött kérdést csak akkor vehetjük fel, ha a jutalomdíjakat beküldi a szerkesztőségbe, továbbá a felülbíráls jogát önmagunkra engedjük át, de köteles a beérkezett dolgozatról beszámolni. **Markovics M.** Azt a verset mi a «Függetlenségéből» nem kereshetjük ki. Ha esetleg a kezünkbe akad a muzeumban, megnézzük, hogy ki a szerzője s majd alkalmilag megizenjük. **Berezse Emil.** Hogy képzelheti, hogy a Jászai Marihoz írt versét a «Tanulók Lapja»-ban kiadjuk? Azt hiszi, hogy ez a lap holmi rimpogatóknak a melegágya? Csalódik. Láthatja, hogy jó dolgozatokat, bárki írja is, kiadunk, rosszakat azonban senkitől sem. Verseit a papírkosár fenekére vetettük. **B. B. Szolnok.** Ha előfizető, ingyen megkapja. **Romulus.** Nem kapható, elfogyott. **H. B. Selmecz.** Üdvözlét. Jönni fog. Több kérdésre a jövő számban.

TANULÓK LAPJA

A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG SZÁMÁRA.

Előfizetési árak:		SZERKESZTI:	SZERKESZTŐSÉG:
Egész évre	4 frt.	Dr. RUPP KORNÉL	Budapest, IX., Soroksári-utca 31.
Fél évre	2 frt.	főgymnasiumi tanár.	KIADÓHIVATAL:
Negyed évre	1 frt.		Budapest, VI., Teréz-körút 23. sz.
Megjelenik minden vasárnap.		Kiadja a „Kosmos” műintézet, kő- és könyvnyomda és hírlapkiadó részv.-társ.	HIRDETÉSEK felvételnek és jutányosan számíttanak

A MAGYAR RUHA.

(*) A budapesti egyetemi ifjuság körében merült fel az eszme, hogy az ifjuság a millenium alkalmából öltse föl nemzeti viseletét, s ha nem is mindig, de legalább a milleniumi kiállítás tartama alatt járjon magyar ruhában.

Maguk az egyetemi ifjak már márczius 15-én felöltik a magyar ruhát s ettől kezdve állandóan azt fogják viselni.

A magyar ruha mint igazi magyar specziálítás, a mai modern francia, angol, és német szabású és divatu ruhák mellett valóban feltűnő viselet, — de feltűnőségét azonnal elveszíti, mielőtt viselése általánossá válik.

Hogy pedig ez nem is kivihetetlen, eléggé igazolja ama körülmény, hogy nem csak az egyetemen, hanem a fővárosi iskolák növendékei körében is mindinkább tért hódít ama terv, hogy a közép iskolai ifjuság is öltön magyar ruhát a milleniumra.

Több iskola tanári kara maga jár elől a jó példával s már az idej márczius 15-iki ünnepre magyar ruhát huz fel.

A magyar viselet ellenzői azzal az ellenvetéssel lépnek fel, hogy a magyar viselet kényelmetlen és drága, Ezeknek könnyen megfelelhetünk, ha a katonai egyenruhákra, a feleszes huszár és gyalogos nadrágra hivatkozunk, a melyet viselőik épen nem tartanak kényelmetlennek. Természetes, hogy eleinte szokatlan, de pár hét múlva úgy érezzük benne magunkat, mintha sohasem jártunk volna másban. S még ha kényelmetlen volna is? Hát nem tudnók magunkat hazafiságból egy kis kényelmetlenségen túltenni?

A mi a drágaságot illeti, arra az a válaszuk, hogy a német és angol ruha is drága, s attól függ, hogy ki milyen szabónál s milyen szövethől rendel ruhát. Igaz, hogy van 2—300 forintos magyar ruha is, — de, hogy a rendes használatra szánt magyar ruha a mi mostani ruhánknál semmivel sem drágább, elég felemlitenünk, hogy két-három budapesti szabó czég ajánlatot tett a fővárosnak s az iskolák igazgatóságának, hogy bármely tanuló részére 25 frtért teljes magyar öltözetet állít ki. Ez az öltözet atillából, magyar nadrágból, rámás eszimből és pörge kalapból állana. Ennél olcsóbb ruhát, kalapot és lábbelit csakugyan nem lehet kapni, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy a ruha fekete szövethől készül s egyszerűsége mellett izléses is.

Valóban jól esik látni a fiatalság felbuzdulását, azét a fiatalságét, a mely mindig a legtisztábban, legőszintebben őrizte meg a magyar jelleget, szívben érzésben, gondolkodásban, lelkesedésben, tettekben és külső viselkedésben.

Ráismerek a márcziusi ifjuságra, a mely nem fog kihalni soha, a mig magyar lesz a földön, ráismerek arról, hogy nem kérdezi, tetszik-e másnak az, a mit neki az ő hazafias érzése diktál, s megteszi, ha vannak, ha nincsenek követői.

Igen, ez az a márcziusi ifjuság, a mely számot tesz a nemzet testében, mert annak ő a legtisztábban esergedező ere, melyben igazi, romlatlan, tiszta magyar vér lüktet.

Te pedig, középiskolai ifjuság, kövesd a jó példát és sorakozzál melléje!

MIAMIS KIRÁLY.

Irtá: WALDEN EDMUND.

(9.)

Rég nem voltam ily sajátságos helyzetben, — mondá Burns. — Sok mindenfélét megértem, bőven kijutott a kalandokból és veszélyekből, de még ily viszonyok között sohasem voltam. Gyakran hallottam ugyan egyet-mást az itt uralkodó rabló-világról, de nem igen figyeltem az egész dologra. A Duke of Richmond sorsáról is csak most értesültem; nem is csudálhatja ezt Bob, a mi vidékünk oly elhagyott, oly félreeső, hogy különösen téli világban nem jut el hozzánk a hire. Nagy baj lenne, ha a kalózok kezébe került volna a hajó.

— Master, én már megmondtam a magamét. Saját szememmel láttam a ficzkókat. De csudálkozom a felett, hogy rejtekhelyük oly közel van a tóhoz és hogy foglyot tartogatnak maguknál, a kit Mylordnak hívnak. Átkozott vakmerő s veszélyes ficzkó ez a Hollins. Állítólag már az oceánon is üzte a kalózmesterséget és nem egyet küldött el a másvilágra. A gyarmatok több díjat tűztek ki fejére, nem is volna rossz, megszerezni azt az összeget.

— Nekem is mindjárt feltűnt, hogy foglyot rejtegetnek itt a szigeten; furcsa továbbá az is, hogy Sir Edmund keresi a rablókat.

— Azt hiszem, — folytatja Bob, — azért tartogatják a foglyot, hogy váltságdíjat csikarjanak a fogoly hozzátartozóitól.

— Nem lehet közönséges személy ez a fogoly, különben már eltették volna láb alól. Ennek a Sir Edmundnak is megvan a maga része a dologban.

— Tudod mit, atyám, — mondja John élénken, — szabadítsuk ki a foglyot.

— Szívesen megtenném, fiam, csak magunk is biztonságban volnánk.

— Amint én hallottam, a ficzkók nem maradnak sokáig a szigeten, mihelyt esteledni kezd, majd oda nézek a fogolyhoz.

— Ki tudja, mi történik velünk a nap folyamán, bizonytalan, hol esteledünk meg.

— Még egyszer szeretnék körülnézni ezen a rejtélyes szigeten.

— Veszélyes dolog az, fiam.

— De hát nem hagyhatjuk ott a szegényt, ha esetleg segíthetnénk rajta.

— Ha segíthetünk rajta, semmi esetre; de az a kérdés, tehetjük-e ezt?

— Ha megengeded apám, akkor ujjal felkeresem azt a rejtélyes házat. Ismered ügyességem és elővigyázatomat, tehát bátran rám bízhatod ezt a dolgot.

— No majd meglátjuk, hogy lesz, sokért nem adnám, ha a «Molly» az Ontarion uszálna; a rakomány felét átengedném, csak mehetnék már innen.

— Semmit sem engedünk át, — mondja Bob, — majd csak elevezünk mi a «Molly»-n Stockot-Harbourba, ha kell is kicsit küzdenünk érte; az én puskám elé nem tanácsos állani 200 lépésről, meglehetősen biztosan találók.

— Isten őrizzen a vérontástól, elégszer kijutott abból fiatal koromban.

— De csak fogunk védekezni, ha ránk törnek? meg aztán érdemet szerezünk magunknak, ha kioltjuk az ily bitangok életét.

— Igen, mondá Burns, — védekezni mindenesetre fogunk.

— Gondolom, nem az az ember, a ki oly könnyen engedné a magáét. Hallottam mily hősiiesen védelmezte annak idején a susquehannai házat. Tudom, folyt ott vér.

— Bizonyára. Nem is hitte egyikünk se, hogy ép böljrel menekülhet; de Isten velünk volt és az ő segédelmével győzedelmeskedtünk a pogányokon.

— Az ostromlók ötször voltak többen, mint a védők. Nem igaz-e? Legalább így beszéltek még most is itt a határon. És mint tudom, csak ön van még életben a hős védők közül.

— Én kivülem még Dick Rower van életben a régi bajtársak közül.

— Még fiatal volt akkor, Master?

— Alig voltam huszonöt éves; igaz régen volt, de jól emlékszem rá most is.

— Szeretném Master, ha részletesen mondaná el azt a történetet; kétszeresen érdekes szemtanu szájából.

John is kérőleg tekintett atyjára.

— No, ha éppen akarjátok, hát legyen meg a kedvetek.

Szegény apám, az Isten nyugosztalja, birtokot szerzett a Susquehanna mentén és mi a többiekkel együtt odaköltöztünk es ott letelepedtünk. Csak husz éves voltam akkor. Sok fáradságos napot töltöttünk ott, de 5 év múlva volt szép tisztességes birtokunk. Egészen az erdőben feküdt, a gyarmatok szélén, úgy, hogy nagyon csekély volt az összeköttetésünk.

Jó öreg szüleim minden áron békében akartak élni az indiánokkal; ez sikerült is, amennyiben öt év folyamán legesekélyebb bántódásunk sem esett. Hogy végtére mégis ránk támadtak, annak oka még mai nap istitok előttem.

Mintha csak most látnám a velem egykoru

Dick Rowert, a mint odavágtatott hozzánk ezen szavakkal: Az indián a nyakunkon van.

Villámsebességgel terjedt a hír, hogy az indiánok béke idején, áruló módra törtek a gyarmatosokra, férfit, nőt és gyermeket egyaránt lekaszabolva. De mi azért nem vesztettük el fejünket. Az öreg Oldcastle Habakukot választottuk meg kapitánynak és megis találunk benne a nekünk való embert.

Oly nyugodtan, oly hideg vérell osztozatta parancsait, akárcsak valóságos, fegyelmezett katonákkal lett volna dolga; mihez lelkesedést s körültekintést keltett bennünk. Az ő tanácsára már előzőleg is építettek egy erődöt, a mely szükség idején találkozóhelye s védelmi helyéül szolgálhatna az őszesz gyarmatosoknak. Három házikó volt össze-vissza, széles palánkkal vettük körül s nagy gyorsan iderejtettük, a kit lehetett.

A nagyba kerültek a nők, a gyermekek, a családtagok s a legjobb lövők.

A két kicsit 10—10 fiatal emberre bíztuk, ezeknek kellett megvédelmezni.

Zephanje Furchtegot az Isten igéjét hirdette, mi imádkoztunk és készen vártuk a pogány hadat. Nemsokára meg is jött Wampanoág; tűz és vér jelezte utját. A mi házainkat s földjeinket is csakhamar elpusztították ezek a hordák. Fájdalommal s bosszúsággal szemléltek ezt, de mitsem tehettünk. Végre megkezdődött a harc, melyhez hasonló nem igen volt még itt a határon.

— Ötszázan lehettek a vadak, kik megakartak bennünket skalpirozni; mi össze-vissza 72-en voltunk. Borzasztó erővel rohantak ugyan ránk, de golyóink alatt úgy potyogtak, akárcsak a verebek. Majd a tüzzel tetek kísérletet és elkövettek mindent, a mivel le tudtak volna bennünket győzni, ha csak kitartóan nem küzdünk. Éjjel-nappal küzdöttek; embereik váltva támadtak. Mi már annyira kimerültünk, hogy majd elnyomott az álom és már alig tudtunk lábunkon állani. Másodnapon már nem volt vizünk és az eleségnek is már végére jártunk. Harmadnapra végül sikerült a nagyobbik házat felgyújtaniok, a hol a nők s gyermekek között anyám, nővérem s ősz apám is volt. Iszonyu félelem s borzadály fogott el bennünket; elkeseredésünkben majd hogy sirva nem fakadtunk.

— Erre Zephanje ott az égő házban belekezdett a Lutter Márton hires énekébe: — Erős vár a mi Istenünk. — Tisztán hallatszott a gyermekek csengő hangja a füst és lángok

közül. Erővel s lelkesedéssel énekeltek mi is. Ekkor így szólt Dick Rower:

— Illés, itt az idő, segítségünk rajtuk vagy haljunk meg magunk is.

— Igazad van, mondám nyugodtan. Törjünk tehát ki.

— Mindannyian beleegyeztek ebbe. A mint elhangzott az ének, előtörtünk, néhány ember a puskán kívül még fejszét is vett magához és egy pillanatban nyíltak meg a mi házuk és a velünk szemközt lévő égő házikónak ajtai. Hősi elszántsággal rohantak elő a bennlevők. A vadak ép egy csoportban voltak, nyugodtan várva a tűz hatását; a mieink közéjük lőttek, puskatussal, késsel s fejszével küzdöttek az indiánok ellen. A harag, a düh megtízszerezte erőnket, Isten segített rajtunk — kezünkbe adta az ellenséget, legyőztük őket. A harc hevében Zephanje a szentírásból olvasott fel részleteket. Rövid, de kemény volt küzdelmünk, ötöt vágtam le magam és a többi sem maradt el tőlem. Oly halált megvető bátorsággal harcoltunk, hogy iszonyu félelem fogta el a vad hordákat s sikoltozva menekültek. A nőket s gyermekeket megmentettük. Közülünk 25 hullott el; ennyien haltak meg a többiekért. Mindnyájan megsebesültünk; drágán vettük meg a győzelmet, nem igen örültünk neki. Estefelé 156 indián hullát számláltunk össze; ennyien hullottak el fegyvereink alatt. Dicső dolog volt.

— Biz' az volt — mondá Bob esodálkozva, — már sokszor hallottam felőle; örülök, hogy végre olyantól hallhattam, a kinek magának is nagy része volt a küzdelemben.

— Igen. — folytatja Burns, a kit a dicső tette való emlékezés egészen tűzbe hozott, dicső dolgot miveltünk akkor; férfiakhoz méltó volt tettünk. Azóta a katonasággal vettem részt egy irtó háboruban, a melyet a vadak ellen folytattunk. Későbbben csak békésen érintkeztem a vörösbőrűekkel és csakhamar eltűnt a róluk alkotott fogalmam, csakhamar megváltoztattam nézetemet, melyet harezi módorukból alkottam róluk. Jó tulajdonságaikat nem szabad tagadnunk, eltekintve attól, hogy majdnem minden esetben a rossz bánásmód készítette őket felkelésre; így pl. elvették tőlük földjüket, erőszakkal behatoltak halászerületekre stb. Sajnos, itt a határon a fehérek között is nagyon sok a csöcselék; hisz tegnap is láttunk ebből a fajtaból.

(Folytatása következik.)

Erdős hegyek, lombfedte bérczek
A csúcsaik felhőket érnek
S a nap keletről jöve rájuk
Mosolyg, sugárba' koronájok.

Vidám kis ér kigyó alakban
Alattok lejt el tiszta habban
S a viszhangnak mond szép meséket
Mint édes anya kis gyermekének.

Pajzán szellők vig tánczra kapják
Ezer fodorba rakva habját,
A napsugár rá játszva lebben
S mosolyg százszorta ékesebben.

E lombos virágos szép vidéken
Amott a tarka völgy ölében,
Mért áll a domb busan, mogorván,
Hogy bús fenű sem nő meg ormán?

Igézet-é mi tartja fogva?
Vagy átok van reája mondva?
Vagy csalfa tündér kénye tartja?
Elmondja azt a népnek ajka

Hajdan vár állt e puszta ormon
S az akkor nem volt puszta még;
Ingó lombok körülkarolták
S vigan nézett reá az ég.

A várnak fényes tornyi voltak,
Túl látszott messze földeken,
Dús fényét járták megcsodálni.
Gyönyört találá rajt' a szem.

Körötte árnyas lombjaikkal
Sátort vonának karcsu fák
Alattok, kigyózva a versenyt
Egymással vig erek futák.

A parkban nyílt ezer virág is,
Illatba fürödött a táj,
Lombok között zengett madárdal
S a dalban annyi volt a báj!

Oly szép, oly ékes volt a kastély
S körötte bájos a vidék,
Tündér király lakott-e benne,
S apró tündérek építék?

Tündérkirály nem volt lakója,
De annál bájosabb talán: —
Száz szép virág, száz gyöngye rózsá
Nyíltott e kertben: — száz leány.

Nem földiek, tündér leányok,
Szép, bájos szellem gyermeki: —
Kik elvesznek, ha földi ember
Szemével őket felleli.

Ha jött a csöndes est s az égen
A méla hold utjára kelt,
Világával befestve mindent,
Sugárba uszott a táj s a kert.

Susogtak az árnyas falombok
Édes regéket széltibe,
A míg alattok, enyhe fészken
Dalába kezd a fülemile.

Ilyenkor a bájos leányok
A fényes kastélyt elhagyák,
S a szép vidéket szerte járva:
Igézővé tevék a tájt.

Majd méla, bús énekbe kezdtek,
Fájón merengve szállt a dal,
Ki messziről hallá, hívé, hogy
Halott felett zeng égi kar.

Majd, mint a lenge égi villik
A kik jegyesre várnak ott: —
A száz leány, kézen fogódzva,
Büvös, ábrándos tánczba fog.

S ha már a hold utját bevégzé
S lassan leszáll a hegy felett: —
A száz lány is bevégzé tánczát
S sietve hagyja e helyet.

Fényes sugárba úszik szert' a táj,
Ragyogva mozdul minden kis levél
Körös-körül oly édes, méla csend,
Az éj-királynő fennen ünnepel.

Szép holdas éjjel, kézbe lantja
Indul az ifju, vágya hajtja
Ki a szabadba, a mezőre,
Hogy érzeményit dalba szőjje.

A vár kihalt lesz, bús sötétség
Terül a tájra legfölebb,
Az éj, csillag álomra bólint,
És szétfoszlik a büvölet.

Szép csöndes éj; mosolyogva kelt a hold,
Hogy égi útját újra kezdje meg:
Ezer kis csillag, fonva koszorút
Körötte halkán, csendesen rezeg.

Fogadja cserje és lévelkék
Rezsó csillaga vezérli léptét,
Elébe hajlong, mind örülve
S pajzán szellőcske leng körüle.

Fák lombjaik' fölébe hajtják:
Cserjék bogán bús, méla dalját
A bánatos kis fülemile
Csak ő előtte zengi le.

(Folyt. köv.)

Erkölcsei tanulságok Tompa Virágregéiből.

-- Pályamunka. --

All az elszomorító igazság:

«A boldognál piros az arcz
S ha szenvedünk:
Halavány színbe öltözik
Tekintetünk.»

Ez igazság sivárságából, ha nem is boldogság viránya, de üdítő, némileg enyhet adó oázis fakadhat a sorstól sujtottak számára. Ki boldog, ne sajnáljon boldogságából csak egy parányi részt feláldozni, ha azzal balsamirt nyújtand a szenvedő sebére. Az üldözött fájdalomát az együtt szenvedő felebarátai szívnek kell enyhíteni; készséggel, igaz lélekkel kell a szerencsétlent gyámolítani, az üldözöttnek menedéket, az éhezőknek kenyeret adni, «Keresetek és megtaláljátok, zörgessetek és megnyitattik nektek.» (Szt. irás.) Egyik fő erkölcsi kötelességünk e szép mondás lelkes betöltése; a felebarátai szeretetnek e meghatározható módon való nyilvánítása. Hiszen

«Testvérek vagyunk,
Egy volt anyánk,
De a sors által kétféle
Szakaszatánk.»

Az emberiség egy közös család, az emberek egy családnak tagjai, tehát testvérek. E testvériséget nem szabad sohasem megtagadni, még ha a sors elválasztja, elkülöníti is egyik embert a másiktól. Ám a sors keze «játszva emel s mosolyogva ver le.» (Berzsenyi) ám egyik embert urrá teszi, másiknak koldusbotot nyom kezébe, még sem szabad megtagadni a közös származást, a közös élet-adó édes anyát (Mécsvirág.) Ide céloz Vörösmarty is «Gondolatok a könyvtárban» cz. ódájában:

«Uralkodjék igazság, szeretet;
Hogy a legelső pör is kunyhájában
Bizton mondhasa: nem vagyok magam!
Testvérim vannak, számos milliók.
Én védem őket, ők megvédnek engem:
Nem félek tőled sors, bármit akarsz!»

De még ennél is továbbra kell mennünk. Ha megcsalnak, elfelednek bennünket, nekünk hűséggel ragaszkodással kell fizetnünk. Nem szabad örülnünk legnagyobb ellenünk vesztén sem, sőt ha tehetjük, ki kell terjesztenünk védő szabadító kezeinket az árral küzködő felé, megmentenünk, biztos révhez juttatnunk a már-már elmerülőt. (Hajnalka.) «Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, a kik titeket átkoznak, jól tegyetek azokkal, a kik titeket gyűlölnék:

és imádkozzatok azokért a kik titeket háborgatnak és kergetnek.» (Szt. irás.)

Kinek pedig hatalmában van, kinek nem hiányoznak eszközei, hogy szíve nemes sugallatát követhesse, nemes érzelmeit tettekkel bizonyítsa: annak nem szabad elmulasztani egy percet sem, melyben a hozzáfordulokat segítheti céljaik nemes elérésében, melyben felkarolhatja a közhasznú ügyet. Egyesek hasznos céljainak diadalra segítése is a közjónak, a társadalomnak s közvetve a hazának használ, tesz üdvös szolgálatot (Virágok tündére.)

Felebarátaink segítségének, mások jóakarátának, velünk szemben tanusított áldozatkésztségének szívünkben a hálaérzelmét kell felébreszteni. S hogy lehet a halát kimutatni? Örízkedni kell olyanok tevésetől, mely a jószívű segítőt, gyámolítót megszorítaná. Ugy a szónak, mint a tettnek a szív mélyén viruló halát kell előtűrköztetni. S ki életével, e legdrágább kincsével adós felebarátjának: annak legjobban, legnagyobb mértékben kell ápolni a lélek e szép hajtását. Mert nincs elszomorítóbb s fájóbb valami a jóltevőre nézve, mintha jócselekedetének halátlanság a viszonzása. Már az sem nemes érzésű ember, ki rosszat rosszal fizet, ki a bosszuállás vágyát engedni keblében elhaltasodni; mennyivel inkább megvetendő hát az olyan, ki a jót is rosszal viszonzozza; kinek jól esik a bajban mások segítése, de ki a baj után kerüli s talán meg sem ismeri jóltevőjét?

(Délike.)

A virágok a szeretet jelvényei. Hivatásszerűen szövi hát be a költő regéibe a szerelmet is. Teszi pedig ezt intve, tanítva, megszívlelendő igazságokat állítva előnkbe mindenütt.

Az emberi szívben fel-feléled, lángol a szeretet faklyája. Öröklött érzése a földi embernek a szeretet. Nem is kárhoztatja ezt a költő, de örök-érvényességű feltételhez köti:

«Szeress, szerelmed hű legyen,
És tiszta, mint a réteken
Csillogva lejtő csergeteg;
Hűtlen kebeleire könny pereg.»

Nem szabad áruként dobálódznunk legszen-
tebb érzelmeinkkel, mert egy ideig van a ki elhagyja csalfa szavainkat, de azután lerántva rólunk a lepel; a hűség erős falát nem vihatja meg a galádság.

(Folytatása következik.)

AZ ARANYCSINÁLÓ.

Márton tágra nyitott szemekkel bámult miad-
ezen különösségekre.

A kis szerencsén jelentést tett uránál, s aztán hirtelen eltűnt. A tűzhely előtt álló agg nem zavartatta magát, s Mártonnak volt ideje, hogy pillantását köröskörül jartassa. Végre az megfordult, a kezében tartott esészet az ablakpárkányra állt és kijött abba a szobába, hol Márton tartózkodott. A nélkül, hogy egy szót is szólt volna, megnézte a számlát, melyet a cipész inas neki átnyújtott, azután egy íróasztalhoz ment és felzárta egy fiókot. Márton nem akart szeméinek hinni, mert a fiókban csak egy csillogott a sok arany- és ezüstpénz. Az agg a csizmákért járó összeget átadta ezüstforintosokban a fiúnak, azonkívül még egy negyedforintot nyújtott neki, mialatt mondá: «Ez a tied!» és ismét a szobájába ment.

Ilyen borraival Márton még sohasem kapott, s ez megerősítette őt abban a hitben, a mely a pénz megpillantásakor villant át agyán, hogy a bőkezű úr bűvész, aranycsináló, mint a minő Paracelsus volt.

Márton mintegy álomban ment hazafelé. Minden, de minden megerősítette őt elvakultságában. Az ósdi, ismeretlen jegyekkel nyomtatott könyv, a retorták, üvegek és tégelyek, a gazdag borraival, a szerencsén, a ki az embereket ijeszti, a mezei lak magános fekvése, a titok könnyebb megóvása végett, mindezek megdönthetetlen bizonyítékoknak látszottak előtte. És gazdagnak, felette gazdagnak kell lennie annak a férfúnak, a ki egy negyedforintot adott borraivalól.

Ha valaki oly gazdag lenne, ha értene az aranycsináláshoz! Bárcsak megtanítaná őt az aranycsináló! De nem, az azt nem teszi. Csak meg lehetne tudni, csak bár meg lehetne lesni a bűvész mestert!

Márton megjéjdt, a hátán hideg borzongás futott végig, lelkiismerete felébredt. Ő azonban csititgatta, a mint mondta magában:

— Hisz nem teszek én semmi rosszat, nem lopok, nem veszek el semmit, én csak kíváncsi vagyok, a kíváncsiság még nem bűn!

A következő vasárnap délutánon ellenállhatatlan vágy üzte ki a városból az untersbergi fásorba. A nap már alászállóban volt, midőn Márton a titokzatos ház előtt állott. Az ablakok tárva-nyitva voltak, de semmi sem mozgott s minthogy a szél nyugodott, egy fa-

levél sem, egy fűszál sem rezdült meg, s az első emeleti függönyök mozdulatlanul függtek le. A házból nem hatott ki egyetlen fénysugár sem, kihaltak látszott. A földszinten is nyitva állott egy ablak, s Márton bepillantott a szobába, — ugyanaz volt, a melyben a minap várakozott, s a melyből ama helyiségbe lehet jutni, hol az aranycsináló titokzatos művét végrehajtotta.

Márton a nélkül hogy tudta volna mit cselekszik, átmászott a kerítésen, mely az előkertet bekerítette. Szíve dobogott, mintha mellét akarná szétrepeszteni; de a vágy a gazdagság forrásának kutatása után erősebb volt, mint a lelkiismeret intő szózata. Senki sem volt a közelben, senki sem látta az elvakultat. Ez merészszé tette és járatosan mászott a körtefa ágain, a mely lombjával befödte a falat, feldobta magát az ablakpárkányra s egy halk ugrással a szobában termett. Visszatartotta lélegzetét, hogy neszeljen, de semmi sem mozgott. Sötét vala már körülte, csak a világos estéli égboltozat pillantott be, ámde a széles, mely teremnek szemben fekvő falát csak kevéssé tudta megvilágítani. Ebben a falban volt az ajtó, mögötte feküdt a szerencse és reszkető térdekkal nyitotta ki Márton az ajtót. Sötétség vevé körül, a szemnek előbb hozzá kellett szoknia. De mi ez? A szoba átváltozott. A tetőzetről egy óriás nagyságu sas lógott le messzire kiterjesztett szárnyakkal, a fali állványokon nagy és kis madarak állottak; a levegőbe fehér szigszégeit nyújtották az agancsok, fekete deszkákon halványszínű csontocskák gerincoszloppá s tagokká sorakoztak egymás mellé s a sarokban állott a — halál, mint Márton hitte. Emberi csontváz volt. Márton haja szála égnek meredtek s úgy látta, mintha a halvány csontember karját megmozgatta volna. Megborzadva minden izében reszketve hátrált Márton. Ekkor hátával egy tárgyat érintett és észrevett maga mögött egy vad, fekete, emberhez hasonló arcot s-mellette egy sötét, sűrű szőrrel fedett kart — «az ördög!» kiáltá Márton s aztán élettelenül rogyott le, estében egy állványt üvegszekrényvel feldöntve. Recsegve hullott ez a padlóra, cserepei csörögtek megtörve a csendet. Fenn az első emeleten egy ajtó csapódott be s néhány percze rá égő lámpával a háziur lépett be a terembe. Csodálva nézte az eszméletlen ifjút. A szomszéd szobába cipelte, s fáradozásával sikerült életre téríteni. Márton felnyitá szemeit és zavarodva nézett körül.

— Az ördög, hebegé rémulten, még mindig remegve. Az öreg úr mindjárt értette, mit gondolt Márton.

— De fiu, monda, az egy kitömött gorilla, egy emberhez hasonló majom!

Márton sokáig nem akarta elhinni, míg az agg bevezette a nagy szobába is, a hol természetrajzi gyűjteménye volt fölállítva. Azután komolyan kérdést intézett hozzá, vajjon mit keresett itt Márton.

Beh nehezére eset az ifjunak a meggyónás, hanem azért mindent bevallott: az öreglegény beszédeit, a saját gazdagodás után való ösztönét, hiedelmét, hogy a bőkezű ur aranycsináló, elhatározását, hogy ezt meglesi.

— Balga emberek, szólt az agg haraggal,

mikor térnek már észre! Azt hitted, arany, a mit készítek? Te dőre! Olyas valamit akarok feltalálni, a melynek ezerszer nagyobb az értéke az aranyénál, valami gyógyszert a tüdőbetegség ellen.

Én orvos vagyok és csakis azon tudománynak élek, a mely azt adja az embernek, a mit a világ legnagyobb kincseért sem lehet megvásárolni: az egészséget.

Mártonból becsületes, derék czipész lett, a ki örömmel és szorgalmasan dolgozott s szerencséje is volt, hogy szerény jómódot szerzett magának, a melyben egészen elégedettnek érezte magát.

(Németből)

Rosenthal Ferencz.

(Vége.)

EMLÉKEZTEK RÁJA.

(Emlékezés Aranyra, születésének évfordulóján.)

Omlatag vén torony, mohfutotta bástya,

Régi hajdúfészek, emlékszel-e rája!

... Mikor a hűnyó nap fényit rád vetette,

Romodon mélyzött fájó tekintetje —

Álmodozó lelke távol, messze szálla,

Belé ittasult a színes délibábra ...

Lovagok, daliák ott az úszó ködbe!

Buzogánnyal törnek: tatárra törökre!

Most oltártűz gyullad, vagy lobogó fákiya ...

Ugy csillog valami, tündéruha sávja?

... Etele kezében villan Hadur kardja,

Reng, remeg a vén föld keletre, nyugatra ...

Felhőkbe intnek a budetini tornyok,

Emeli a zászlót Keve, erős bajnok;

Dübög a rúd, folyik a keszű torna ...

Hogy nézi pihegve Rozgonyi Piroska!

Hajh! régi nagy napok, napsugaras tájak;

Olyan édes, bús is visszanézni rájuk!

Álomittas sugár czikázik a szembe;

Méla könyecsepp reszket végezetre benne.

Az avar-levéltre fényes rege írva;

De a hős, hajh, régen lefeküdt a sirba!

Szellőszárnnyra kapva él, szól még a nóta;

De hol van a kobzos, a ki eldalolta?

Feljajdult a dalnok ridég, pusztá házba!

Körülte a tájek halottak tanyája!

Még kisírt a vihar elhaló zenéje,

A pusztuló fűzön ugy rezg a levélke.

A sírokon mintha valaki kacagna ...

Vagy tán nem, panasz az: Ráchelnek siralma?

Elsuhan-lebben a régi barát árnya ...

«Csak egy-egy sugárkát népem Jehovája!»

Borongó vak éjben fellobog a lámpa;

A ködből, homályból kicsal a tisztásra.

A kétely előlve, a csüggedő térden ...

Tanít imádkozni kézkulesolva szépen,

Aztán felkel büszkén. Haját vad szél tépi:

Nem fel téli vészről az igazi férfi!

A ravatal felett, mint próféta állva

Feltámadást jósol, hajnalt éjszakára! —

És kelt az alvó nap ... rájasütött fénye

Ősz öreg embernek barázdás képére.

Ünnep-ének zendült kiáltva, harsogva;

Futott ő: róla szólt a hála-zsolozsma.

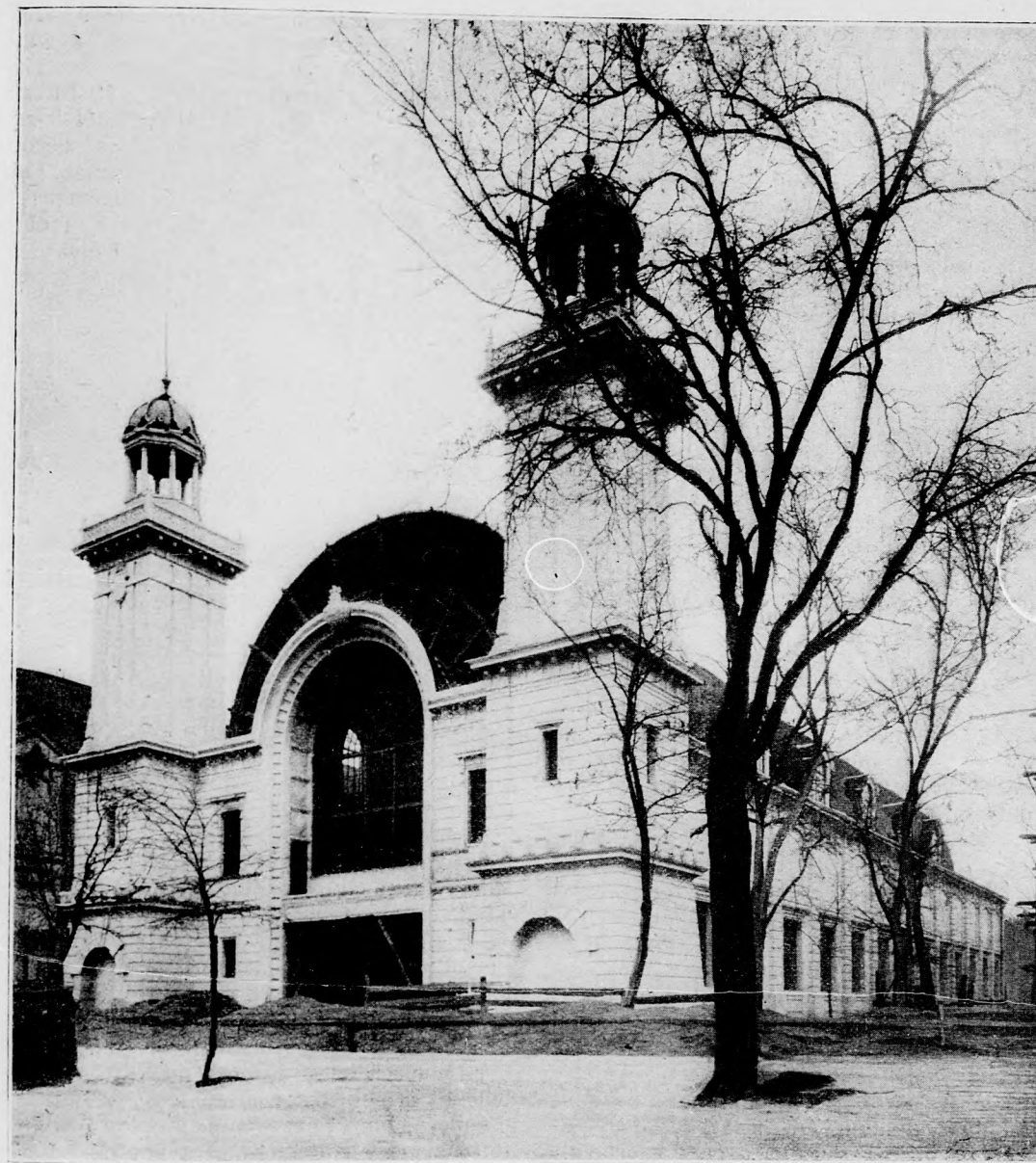
Hol az ingó szellő suttog falombjával,

Leveles galy alól kiszól a madárdal;

Mormoló víz által ... futott a magányba.

Dunasziget tölgyi emlékeztek rája!?

Harsányi Béla.

Képek az ezredéves kiállításról. — A Ganz-gyár pavilonja.

Önképző-köri kabinetalakok.

— A Tanulók Lapja számára. —

Goldschmied Ignácot az Isten is komikusnak teremtette. Már első osztályos korában sokat évődünk vele, mert nagy csizmájú és piszkos kezű gyerek volt. Irtózott a fésűtől meg a víztől. A ruháját rendszeren a bátyjától örökölte, a ki három évvel idősebb volt, mint ő. Náczi tehát ez a három esztendő mindig meglátszott, mert nem tudta utolérni a bátyja három évi distantiáját s éppen ezért a kabát, mellény, meg a nadrág mindig lötyögött rajta.

Egyik-másik dévaj társunk megengedte magának azt a pajkos tréfát, hogy téli sapkákat tömött a Náczi nadrágjába. Kettő lefogta és tartotta, a harmadik tömte a sapkákkal. Náczi ilyenkor olyan volt, min tegyőlfúj hóllyag, a hóllyagot pedig a levegőbe dobálni lévén szokás, szegény Náczi is fölkapta tehát s elkezdte a levegőbe dobálni. Náczi dühös volt, rúgott, harapott s bizony nem egyszer egy-egy betört orr és kiesett fog adta meg az arát a kötődésnek.

Mikor egyszer a magyar nyelv tanára azt kérdezte tőle, hogy hány felék a betűk, s ő azt felelte, hogy kis betű és nagy betű, — rajta száradt a «kis betű» elnevezés.

A sok csúfolódás és kizságot tette Náczi komikussá. Gyors eszű fiú lévén, olyanokat vágott rajtunk nyelvvel, hogy adósai maradtunk a válaszszal. Ezen kívül kitűnően értett a grimaszok — vágásához. Úgy el tudta torzítani az arcát, hogy valamenyen a hasunkat fogtuk nevetünkben.

Az utánzásban meg nem volt párja. Volt köztünk egy kis fiú, alig kilencz éves, a ki selypített is s olyan parányi volt, hogy mikor a padban ült, a pad éppen az álláig ért. Ő volt a Náczi bűnbakja. Ezzel ki mert kötni, mert erősebb volt nálánál. A beszédjét meg olyan híven utánozta, hogy lehetetlen volt a kettő között különbséget tenni. A sánta Antalt meg úgy kicsúfolta, hogy az dühében egyszer majd hogy a derekát nem törte a mankójával.

Harmad-negyed osztályos korában a pedellust kezdte utánozni hangban, járásban, taglejtésben. Egyszer szösz hozott magával az iskolába s óra közben oly gyorsan és oly remekül maszkirozta magát, hogy annak hatása alatt az egész osztály tomboló bömbölésbe tört ki. Be is jött a lármára az osztály főnökünk és Náczi, ki hirtelen nem tudta magát demaszkirozni, nem ismervén meg, rárivalt az idegennek vélt jövevényre, hogy mit keres ott. Mire azonban a feleletet meg kellett adni, már tel-

jes életnagyságban állt előtte Goldschmied Ignác. A tanár úr nagyon mérges arcot mutatott, de észrevettük rajta, hogy az csak tettetés, s hogy egy cseppet sem haragszik. Mindössze csak két óra karczert mért Náczi.

Ettől az időtől kezdve Náczi nem is titkolta, hogy színésznek, még pedig komikusnak készül. Tudták a tanárok is, s mert olyan nevetető arca és modora volt, nem vették komolyan sohasem. Mindössze a hatodik osztályban bukott el az év végén a matematikából, mert mogorva professorunk nagyon megnehezítte rá egy grimacért, melyet a sinus tétel lehozatala alkalmával vágott reá. A tanár rászólt, hogy + jelet írjon. Náczi plust mondott, de minust irt. A tanár úrból rászólt, mire Náczi egyet rándított az arcizmán, de az a rándítás olyan volt, hogy az egész osztály nem is nevetni, hanem röhögni kezdett. A tanár dühös lett, Náczi elkergette és szekundába pónálta. A javító vizsgán azonban megkegyelmezett neki.

A mint az önképző-körben helyünk jutott, Goldschmied Ignác egyszerre előtérbe jutott. Mikor a szavaló asztalhoz lépett, akkor már mindenki nevetett. Eleinte csak a «Szeget szeggel», «A vándor legény», «A bajusz», a «Pátó Pál ur», «A tudós macskája» járta, később jöttek aztán a monologok is.

Mi jobbra-balra döntünk a nevetéstől, ő azonban olyan komoly volt, mint egy márvány szobor. Mikor a nagy nevetés miatt szavát nem lehetett érteni, akkor megállt, s várta, míg lecsendesedünk. Képzeltetni, mennyi ideig tartott nála egy költemény elszavalása.

Őt azonban mindez egy cseppet sem zavarta, szívesen szavalt, akár mikor kértük, még óra közökben is kész volt egy-egy furcsa vers elmondására.

Mióta nyolczadikba járunk, a legtekintélyesebb alakká küzdötte magát. Tisztességes ruhában jár, s egymás után viszi el a szavalatra kitűzött jutalmakat. Ily körülmények közt nem

is akad vakmerő, a ki vele a díjért versenyezni mert volna. A komoly szavalt terén csak Dunaháti mérközhet vele: így aztán ketten dominálnak s járnak elől jó példával.

Az én vázlatom abban a pillanatban ábrázolja Goldschmiedet, mikor Arany J. «A tudós macskája» című versének e sorait szavalja:

»De mi haszna ha kevés volt
A vágott dohánya!»

Ily körülmények közt nem csuda, ha nálunk kevés a kabinet alak. Az önképző-kör azonban nem Dunaháti és Goldschmied részére lévén fenntartva, természetes, hogy néha-néha másoknak is fel kell lépni szavalni. Az igaz, hogy egy kicsit nehéz dolog, mert senkisémet válnak rá szívesen.

Ámde a vezető tanár úr azt akarja, hogy legalább egyszer mindenki próbálkozzék meg egy költemény elszavalásával.

Nehéz feladat s hálátlan munka ez. Valamennyien fázunk tőle, — de hát meg kell neki lenni. Egy időben ugyan nagyon vonakodtunk tőle, de engednünk kellett.

A tanár úr kijelölt néhány tanulót, hogy azok kötelesek elszavalni Arany J. «Ráchel sirhalma» ez. költeményét már csak azért is, mert ebben sok lévén a jellemzetes, előleges tanulmányt kíván s valósággal feldolgozásra szorul. Nem elég, hogy valaki ezt a költeményt betanulja és elszavalja, hanem szükséges, hogy tisztában legyen azzal, minő érzelmek rajza változik benne s azok mindenikét át kell gonnolnia és érezni, mintegy a legapróbb részletekig feldolgozni, mert csak úgy lehet szép költeményt elszavalni.

Hang, taglejtés, arcjáték, a szem ragyogása, vagy elborulása jellemzetesek ennek a költeménynek elszavalásánál: kell hozzá értelem, mély érzés, hangerő, finom distinctiók, legfőképpen pedig tetszetős alak is. Goldschmied kezében ez a gyönyörű vers nem tudna érvényesülni, Dunahátiak pedig forszdarabja.

Azok között, a kik Dunaháti S. László mellett elég tisztességesen megállták helyüket s még a vezető tanár ur elismerését is kiérdemelték, Fatér Jánost kell megenlitenem.

Nem nagy kaliberű tehetség, de sok igyekezettel, nemes ambícióval dolgozik. — Nem siet: lassan, tisztán, értelmesen szaval. Hangja elég fényes és hajlékony s az érzelm-melegség kifejezésére is elég alkalmas. Sok jó tulajdonság van benne, a mi érdekes és élvezhető szavalóvá teszi őt, s éppen azért őt ábrázolja ez a kép, a mint szépen és komolyan szavalja:

«Puha fehér ágyam hullámos redőin
Mily szépen alusztok én szép csecsemőim!»

(Folyt. köv.)

A barátság hatalma.

— Elbeszélés az iskolai élethől. —

V. Oszkár marad a régi.

Oszkár nagy méreggel ment haza az emlékezetes délelőtt után; haraggal, irigységgel telve el minden izében Pista iránt; de egyúttal még mindig azon határozattal, hogy tanulni fog.

Alighogy haza ért, kinyitotta a latin könyvet. Hosszan, merően nézett a néma betűkre. De csakhamar bosszusan csapta be a könyvet, nem tudott semmire sem menni.

Hajh! így jár az, ki nem tanul két teljes hónapon keresztül, nem szerzi meg az alapot, melyen tovább építhet.

— Majd estére tanulok — biztatá magát az első sikertelen kísérlet után.

Távolról sem jutott eszébe, hogy milyen nagy hasznára volna most Pista segítsége. De így van az. Az önhietség elvakítja még a nagyobbat is, nemhogy egy 11-12 éves fiú tudná helyesen megítélni a hasznost és nem hasznost.

De bizony nem ment az a tanulás este sem, — álmos fölvel, alap nélkül.

Pár napig csak próbálgatá Oszkár, de mihamar vége szakadt gyenge türelmének. Egész dühvel csapta be könyveit és dobta őket ládájába.

Szerencséjére vagyis inkább szerencsétlenségére egy pár napon át nem felelt semmiből.

Mindinkább maradt tehát a könyv, mind inkább vissza tért a játék szomja.

Oszkár maradt a régi.

Pista feszült figyelemmel várta Oszkár kiszólítását. Elhatározta, magára hagyja, nem szól neki, míg csak ki nem hívják felelni.

Hiába várta azonban ettől a felelettől a tanulás jelenségeit. Oszkár nem tudott semmit. Egy nap három tárgyból szólították ki, mind-egyikből rosszul felelt.

Most már minden reménye dugába dőlt Pista barátunknak.

Nem taníthatta Oszkárt, — de hogy kérte volna erre a rossz fiu szülei bele egyezését, — figyelmeztetései mit sem használtak. Oszkár hangzatos szavait pedig nem követte tett, szétfoglottak, elröppentek azok.

Pista jó szándékát soh'sem tudta volna kivinni, ha egyéb körülmények nem játszanak közbe s meg nem törik végre Oszkár makacságát.

VI. Két levél.

Multak, röppentek az első időszak napjai! Mind jobban-jobban közeledett a karácsonyi vakáció. Pár hét, s kiki learatja az új iskolai évben fíradózásainak, szorgalmának, vagy tunyaságának gyümölcseit.

Pista barátunk repeső szívvvel várta, hogy a karácsonyi értesítőt a kezébe kaphassa. Megtette kötelességét, teljesen nyugodt volt. Azt is jól tudta, hogy Oszkár mindenből el fog bukni. Van ugyan még egy hónap, ezalatt lehetne valamit javítani, de Oszkár épen nem szándékozik hozzá fogni a komoly tanuláshoz, az ő segítségét pedig már többször kereken önhittséggel visszautasította.

Hát Oszkár?

Jól tudta a daczos fiu, hogy mi sors vár rá. Egészen azonban még sem hitte, hogy mindenből el fog bukni. A történetek nem tudták egészen kiverni fejéből azon balgondolatot, hogy őt nem merik elbuktatni.

— Sebaj! — gondolá, — ha megbukom is egyből-kettőből, karácsonyra csak haza megyek s lesz otthon öröm, multság, szánkázás, kocsolyázás. Képzelem mily repesve várnak otthon, kivált a kis Géza. Hogy fog örülni ha meglát.

Ekkor azonban rémes gondolatként cikázott keresztül agyán a — bizonyítvány.

Hirtelen felvillantak lelkében Pista figyelmeztető szavai.

— Mégis csak jót . . .

— Eh! nem kell nekem tanulni, ugy is ur leszek. Karácsonyra haza megyek s tudom, mindenki megirigyelheti boldog sorsomat.

Oszkár lelkében felébredt a mélyen alvó jobb érzés, de csak egy — pillanatra.

A rozsasság sokkal jobban uralkodott egész valóján, semhogy a felesillant parányi szikra el nem tudta volna nyomni, temetni az önhittség hamuja.

Épen menni akart már pajtásokat keresni, midőn nyílik az ajtó s a póstás lép be.

— Egy levelet hoztam Görömbey Oszkárnak Oszkár rögtön megismerte a boritékon atyja irását.

— Most bizonyosan azt írják, hogy melyik nap megyek haza.

Sietve örömtől ragyogó arcczal bontá ki a levelet.

Mohón fogott az olvasásába.

Kedve azonban mind jobban lelohadt, a mint olvasta:

Kedves fiam!

« A minapában Sz . . . városban találkoztam nagys. Solymosi Péter főigazgató urral. Épen a ti iskolátok látogatásából érkezett ide. Természetesen, mikor ezt megtudtam, kérdészködtem rólad. Ő nagy sajnálattal adta értelemre, hogy semmit sem tanulsz s így biztosan el fogsz bukni karácsonykor. Mert tanuld meg fiam, az iskolában mindenki egyenlő s szorgalma után ítélnék meg mindenkit.

Váltig gondolkoztam, mint lehetne segíteni rajtad, ha már magad nem segítettél. Megtudtam a főigazgató urtól, hogy a falunkba való kis Csapó Pista nagyon jó tanuló s szerény fiu. Tehát én rossz gyermekem, kérd fel a kis Csapót, hogy tanuljon veled együtt s én szívesen megfizetem fáradságát.

Karácsonyra haza akartalak hozatni, kis testvéred egyre számlálgatja, hogy hány nap mulva jön már haza az Oszkár bátyja. Sok meglepetést készítettem számodra, de így ez már mind elmarad. Nem fogsz haza jönni. Egy feltételt azonban adok. Ha semmiből sem bukol meg, haza jöhetsz. Ez azonban aligha lehetséges. Tanulj hát szorgalmasan gyermekem, becsüld meg s szeresd kis tanítodat. Most bünhödni fogsz hanyagságodért; de megjavulásod jutalmát is el fogod venni majd — husvétkor.

Ne keseregj, hanem láss komolyan a munkához!»

G . . . 18 . . nov. 19. szerető atvád:

Görömbey Miklós.

A levél végét már alig tudta olvasni Oszkár, annyira könybe lábadtak szemei. Keserves zokogásba tört ki, sűrűn omló könyeivel áztatá atyja levelét.

— Vége hát mindennek, nem megyek haza — zokogá könnyeit törölgetve. — Apám min!

dent megtudott, hiába irogáltam haza, hogy tanulok s nincs semmi baj. Óh jaj nekem! És hazugságomért, hitegetéseimért még meg sem fed apám. Óh jó szüleim, drága kis Gézám! Mikor jön el az a husvét? S akkor is csak ugy megyek haza, ha tanulok.

— Tanulni is fogok.

Csak most jutott eszébe apja parancsa, hogy a kis Csapó Pistával tanuljon együtt.

Ez végkép meglörte.

Szemei megvörösödtek a sűrű könyektől, fejét kezébe temetve sirt, zokogott keservesen.

— Csapó Pistával kell tanulnom! Azzal, kit mindig lenéztem s kit most sem becsülhetek. Elismerem, hogy hanyag, hálátlan voltam, de Csapót nem fogom szeretni — soha.

— S még én? én menjek hozzá?

— Nem . . . nem! azt nem teszem, történi-jék bármi.

— S mégis meg kell tennem! Magam eszé-
ből nem megyek semmire. Érzem, tudom. S akkor oda vannak nemcsak a karácsonyi, de a husvét-i örömeök is. Jaj, jaj!!

— De hátha még karácsonyig is lehet segíteni a dolgomon? Hátha?

Az öröm halvány pirja önté el e gondolatra arcát.

— Óh de akkor Csapó Pistához kell fordulnom. Óh, hogy tegyem ezt? Meg . . . megteszem nem azért, hogy vonzódnám iránta, hanem, hogy haza mehessek karácsonyra.

Vette a kalapját s menni akart.

Elindult az ajtó felé, de hirtelen visszatán-
torodott.

— Nem! nem tehetem!

Lehorgasztott fővel, szorongó érzéssel járkált fel s alá a szobában a szerencsétlen fiu, még mindig azzal tételődve, menjen é vagy ne menjen Pistához.

Meg van már törve, mi sem hiányzik gyökere megjavulásához csak az, hogy elismerje Pistával szemben elkövetett hibáit s becsülje, szeresse a jó fiut. Arra már elhatározta magát, hogy tanulni fog vele, de ezt is a saját önző érdekeben, hogy még karácsonyra haza mehesen. Ez csak az ész szava, szívet-lelkét még nem köti Pistához a baráti nemes érzélem.

Azon délután, melyen Oszkárnak szeméből oly sok könyet kicsalt atyja levele, Pista barátunk is kapott egy levelet.

El nem tudta gondolni, kitől jöhet e levél. A boritékon az írás teljesen ismeretlen volt előtte. Mohón bontotta ki s olvasta el. Arcza ragyogott az örömtől, elolvasta a levelet még

egyszer s még egyszer, végre elrejté belső zsebébe.

Néhány pillanatra gondolkozóba esett; majd elővevé ismét a levelet s figyelmesen szegzéz szemeit az utolsó sorokra.

— Nem várhatok, míg ő jön el hozzám, — mormogá magában, — elmegyek én hozzá, jobb lesz így.

El is indult s gyorsan sietett — Oszkárhoz.

El nem tudá gondolni, hogy fogadja majd Oszkár. Készen volt mindenre, számított arra is, hogy Oszkár a szokott gorombaságokkal illeti. De a levél teljesen megnyugtató. Örömtől reszkető kézzel nyomá meg a kilincset s lépett be Oszkár szobájába.

Oszkár még most is hevesen járt alá s fel a szobában s hogy Pistát megpillantá, visszahökkenve, megdöbbenve állott meg s arcát sötét pir futotta el. El nem tudta képzelni, mi hozhatta Pistát hozzá.

(Folytatása következik.)

FELADATOK.

1. Leirandó Tompa Mihály *«Csörsz árka»* cz. költeményének tartalma. Anyag: Régen, mielőtt még a magyar nép e földre jött, Pannoniában Rád, a longobardok hatalmas fejedelme uralkodott. Rád óriás termetű, vad tekintetű, rőt szakálu férfiú volt, a ki csak a harcban érezte magát jól, a hol iszonyu pusztitást szokott véghez vinni. Egy nagyobb, keményebb csatája alkalmával szövetséget kötött Csörszszel, az avarok ifjú szép királyával stb. stb.

2. *Az író toll.* Leírás. Anyag: Mi a toll? Melyek részei? Miért alkalmas az írásra? Miből készül? Hogyan készül? Hol készítik legnagyobb mennyiségben? Mikor készítették az első acél tollat? Mit használtak azelőtt, s miből és hogyan készítették? A toll maga elége az írásra? Mi kell hozzá? Miből készül a tollnyél? stb.

3. *A hajnal* leírása Arany J. e sorai alapján:

Künn már az arany nap sugarát előnti,
Mint páva, ha büszkén tollait berzenti,
Szöke fodor felhők hattyu az égnék,
Úsznak vala büszkén a mennyi kéknék.

(Buda halála II. ének.)

4. Kisfaludy Károly vig elbeszéléseinek tartalma és jellemzése.

A dolgozatok beküldési határideje apr. 15.

A legjobb dolgozatok íróinak értékes könyvet tűzünk ki jutalmul.

A 4-ik számban közölt fejtörök megfejtését a következők küldték be: 1. Petőfi *«Vándorélet»* című költeményének prózai leírását: Stojanovics Pál, Balkányi Kálmán, Hirsch Jakab, Farkas József, Granitz Géza, Trammer Samu, Schwarcz Béla. 2. *«A hajó és kocsis»* cz. összehasonlításra nem érkezett be dolgozat. 3. *«Az én lakásom»* című tételt Horváth László, Geiringer Győző, Feigler Otmár, Barsy Jenő, Palotai Lajos, Szekeres István, Dénes Bertalan, Vas Lajos, Fuchs Péter dolgozták fel. 4. *«Mi volna egy Zrinyi, a költő felett*

mondandó emlékbeszéd vázlata?» cz. tételt Balkányi Kálmán, Avarffy Elek, Pusztai Lajos, Havas Béla, Tamásy Géza, Kovács István, Reigl Alajos és Weisz Henrik dolgozták ki. 5. «A magyar nyelv állapota Révai korában» czimen feladott tételünkre Nagy György, Bubits Jenő, Mozolányi János, Bubreg Béla, Fent János, Hauser Alajos, Putnoki Béla, Gaál Sándor küldtek be átlag valamennyien csinos dolgozatokat.

Jutalmat nyertek: Schwarcz Béla, Szekeres István, Tamásy Géza és Mozolányi János, kiknek egy-egy kötet könyvet küldtünk elismerésül és buzdításul.

Jóvalmi pályázat.

A «Tanulók Lapja» szerkesztősége a következő pályakérdéseket tüzi ki feldolgozásra:

1. Bármely tárgy értekezés. Jutalma 1 arany.
2. Elbeszélés, melynek tárgya lehetőleg az iskolai életből van véve. Jutalma 10 korona.
3. Bármely nyelvből fordított elbeszélés. Jutalma 6 korona.
4. Bármely tárgy költemény. Jutalma 1 arany.
5. Tollrajz, mely tárgyánál, feldolgozásánál s nagyságánál fogva a «Tanulók Lapja»-ban közölhető. Jutalma 6 korona.

A kitűzött kérdések közül mindenikre pályázhatnak a «Tanulók Lapja» előfizetői.

A pályamunkák tisztán, a lapnak csak egyik felén írva, jelígyével s a szerző nevét és a pályázatra való jogosultságát igazoló czimszalagot rejtő jelígyes levélkével május 31-ig a «Tanulók Lapja» szerkesztőségébe bérmentve küldendők.

A beküldött pályamunkákat vissza nem adjuk, azokat, a melyek a jutalomra méltó dolgozatokon kívül közölhetők, a «Tanulók Lapja»-ban közölni fogjuk.

Azon önképző-köröknek, melyek a «Tanulók Lapja»-nak előfizetői, tagjai az önképző-kör elnöke által aláírt igazolvány beküldése mellett szintén részt vehetnek a pályázaton.

FEJTÖRŐ.

— Rovatvezető: Csiszár József. —

1. Számtani kérdés:

Melyik azon négyjegyű szám, a mely jobbról balra olvasva 6084-gyel kevesebb értékű, mint balról jobbra olvasva, s melyben a két középső számjegy összege 5-ször olyan nagy, mint az utolsó jegy értéke, az első számjegye pedig a három utolsó számjegy összegének a fele?

2. Földrajzi kérdés.

Melyik az indogermán törzs az a legnyugatibb ága, mely Kr. e. a III. században Galliából nyugat és közép jó részét elfoglalta. A népvándorlás idejében felső Itáliát, Ausztria és Magyarország területét özönlötték el s Kisázsiaába átkelven s ott Galatia királyságot alapítottak.

Maradandó birodalmat nem tudtak alkotni s mint önálló néptörzs csakhamar megszűntek szerepelni. Jelenleg Walesben, Írorszában és felső Skóciában vannak szórványos maradékaik.

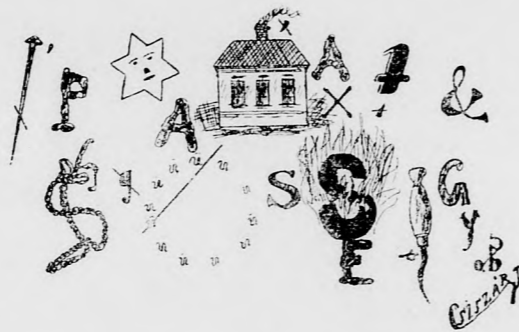
3. Történelmi kérdés.

Cadondal George a vendéi lázadás leveretése után hova menekült s itt minek nevezte ki Artois gróf? 1803-ban Pichegon tábornokkal miért ment Párisba? Hogyan halt meg? és mikor?

4. Természetrizai kérdés.

Melyik a gémfélék (ardeidae) családjába tartozó madár az, mely tyúknagysága, fehér, csak feje, nyaka és farktollai feketék? Déli Abessiniában és Szudánban él. A régi Egyiptomiak minek tartották?

6. Képtalány.

A 7. számban közölt fejtörő kérdések helyes megfejtése. **Számtani kérdés:** a) 2800 liter; b) óra: 15., 25., 4. **Földrajzi kérdés:** Nagyág, Husznál ömlik a Tiszába. **Történelmi kérdés:** Vercingetorix; megfojtották. **Természetrizai kérdés:** A közönséges nünüke (meloe proscarabeus), a hólyaghuzók (vesicantia) családjába tartozik. **Fizikai kérdés:** Richter francia természettudós fedezte fel, hogy a nehézség erő a föld különböző pontjain különböző. A föld tengelye körül való forgását Foucault mutatta ki az inga kísérlete által. **Képtalány:** A jóakarat ép oly nemes és fontos, mint a nagy gondolkodó elméjéből kikerülő hatalmas eszme.

Helyesen megfejtették: Németh Péter, Trammer Samu, Blasko Lajos, Novák Elemér, Kvapil Jenő, Bergla István, és György, Schnaufel Ferencz, Perl Jenő, Ny. Gerő, Brüll Imre, Hodács Ágost, Kramer Jenő, Kohn Béla, Kukuberger Henrik, Schmied Ernő, Stacha György, Péter Elemér, Vass Lajos, Ágh Béla, Pártos Imre, Obermayer György, Vedres Károly, Hartl Lajos, Kiss Jenő, Farkas György, Szamosi István, Szepesy Géza, Alföldi János, Grósz Béla, Tamaskó Lajos, Fülöp János, Besztercei Izsó, Kohn Dezső, Grünfeld Ignác, Stern Hugó, Schlesinger Béla, Schwarcz Lajos, Fehér Dezső, Keresztesi Péter, Grün Kálmán, Peterdi Lajos, Kiss Béla, Szatmáry István, Heksch Ödön.

A kitűzött jutalmat Farkas György nyerte el s meg is kapja, ha ezimét a szerkesztőségbe megírja.

VEGYESEK.

Bekötési táblák. Előfizetőink közül sokan valósággal megostromoltak a bekötési táblákért. A szerkesztőség engedve a mindenfelől érkező felszólításnak, elhatározta, hogy a mult év folyamához bekötési táblákat készített. Egy tábla ára postai szétküldéssel 65 kr. lesz. A megrendelők a pénzt a Tanulók Lapja szerkesztőségébe küldjék. Aláírás utján is megrendelhetők a táblák, de a pénzt az annak idején közlendő felszólításra be kell küldeni. Jelentkezéseket márcz. 15-ig fogadunk el, mert mielőtt a táblákat megrendeljük, tisztában kell lennünk a megrendelt példányok számával. A megrendelési határidő után 8—10 nap mulva mindenki megkapja a maga bekötési tábláját.

Diákbanderium. Az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy a vidéki főiskolák ifjuságával együttesen a milleniumra diákbanderiumot alakít. A diákbanderium részt venne a Vágó-féle történelmi diszmenetben is.

Hangverseny. A zerge-utezai főreáliskola Petőfi-önképzőkörre sikerült hangversenyt rendezett, melyen dr. Erdődi Béla főigazgató és Rózsavölgyi Gyula f. tanácsos is jelen voltak. A siker főreze Blazsovich Károly 7. oszt. tanulót illeti meg, a ki a 45 tagból álló zenekart a «Norma» és «Zampa» nyitányára betanította. Kiválóan tetszett Lunn «Apró kísérletek» czimű vigjátékának előadása. Nagyon szép volt az a quartett is, melyet Ordra F. 8. o. t. fuvolán, Blazsovich zongorán Uhry L. 8. o. t. hegedűn és Kovács Elemér cellon játszottak.

Eperjesen a coll. főgymn. «Dal és zeneköre» az országos tornaversenyre utazó diákok javára jótékonyzeli hangversenyt rendezett, mely nagyon szépen sikerült.

Felolvasó főigazgató. A «Soproni irodalmi és művészeti kör» február 5-kén tartott estélyen Bejezi dr. Németh Antal kir. tanácsos, Győr tankerületi főigazgató, felolvasa «Idegesség és Iskola» czimű gyönyörűen megírt értekezését, melyből lépten-nyomon kivillanik a tudós férfiúnak az ifjuság iránti szeretete. A diszes közönség szünni nem akaró tapssal jutalmazta a népszerű felolvasót.

Gyász. Farkas László nyug. igazgató febr. 17-én Tatán meghalt. — Nagy Béla középiskolánar pedig febr. 20-án Tordán hunyt el. Legyen áldás emlékezetükön.

Pályadíj. Gyurácz Ferencz, a dunántuli evang. egyházkerület nemrég megválasztott superintendense a soproni ev. lyceumi magyar társaság tagjainak pályadíjat tűzött ki egy mil-

leneumi történelmi dolgozatra. A dolgozat tárgyát legközelebb a gymn. igazgató ur fogja meghatározni.

A soproni ág. hitv. evang. lyceum «ifjusági magyar társasága» február 23-án tartotta meg rendes évi szavaló versenyét, az V. és VI. osztályu tanulók számára, fényes eredménnyel. A versenyben heten vettek részt és mindegyikük mutatott fel valami dicséretre méltót. A díjat Hecht Elemér VI. o. t. nyerte meg, ki Kiss József «Simon Judit»-ját adta elő, szép hanghordozással, élénk színezéssel. A többiek sorrend szerint így következtek: Urszinyi Pál VI. o. t. «Stella Maris» Várady Antaltól. Hatza Károly VI. o. t. «A koldus» Ábrányi Emiltől. Proszvimmer Béla VI. o. t. «Ráchel siralma» Arany Jánostól Horvák Endre V. o. t. Petőfítől «Magyar ifjakhoz». Vajda Aladár V. oszt. tan. A király esküje: Petőfi Sándortól. és Hegedüs János VI. o. t. «A dalnok bűja» Arany Jánostól.

Matinéé. A budapesti II. ker. főgymnasium Vörösmarty-önképzőkörre febr. 23-án rendkívül sikerült ünnepélyt rendezett, melynek műsora a következő volt: a) Vadrózsa, b) A hársfa, (Dalok), Schuberttől, előadta az ifjusági dalkör vegyeskara. Arpad alakja a magyar költészethen (Tanulmány), írta és felolvasta legifj. Ábrányi Kornél, VIII. o. t. F. J. N., a Vörösmarty-önképzőkör ifjusági elnöke. V. trio, (D-dur) Beethoventől, előadták zongorán ifj. Ábrányi Emil, IV. o. t. hegedűn Koch Henrik VIII. o. t., gordonkán Perényi István VII. o. t., Zizim, Zalár Józseftől, szavalta Herman Antal, VIII. oszt. tan. A mit a várromok regélnek, id. Ábrányi Kornéltól, zongorán előadta ifj. Ábrányi Emil IV. o. t. Szemelvények az önképzőkörben felolvasott költeményekből olvasta Mayer Géza, Rákóczy Rodostóban, (Melodráma), írta Váradi Antal. zenéjét szerzette id. Ábrányi Kornél, szavalta Frimm Arthur, VIII. o. t. kísérték zongorán ifj. Ábrányi Emil, IV. o. t. gordonkán Perényi István, VII. o. t. ezimbalmón, Borosnyay Károly, VII. o. t. Az utolsó Zúdor, (Elbeszélés), írta és felolvasa, Szent-Iványi József, VIII. o. t. F. J. N. a) Träumerei, Schumanntól, b) Musette, Offenbachtól, gordonkán előadta, Freneisz Pál, VII. o. t. Jóslat, Vörösmartytól, szavalta, Koffler Károly, VII. o. t. Szimfónia (G-moll). Mozarttól, előadta, az ifjusági zenekar.

Jelentés a hmvásárhelyi főgym. «Petőfi önképzőkör» munkálkodásáról. — 1895. nov. 10. óta a következő munkákat intéztük el: «Szüretkor», érdeme hat. dicséret szerzője: Klein Jenő VII. o. t. a bírálat íróját a kör uj

munka írására kötelezi. «Párhuzam a saji és a mohácsi vész nap között» érdeme buzdításul dicséret, szerzője: Kovács Alajos VIII. o. t. Birálásának érdeme: határozott dicséret, szerzője: Kun Béla VIII. o. t. «Zalán futása X. énekének széptani ellenzése» érdeme elismerés, szerzője: Kovács Alajos. Birálata jobb a munkánál érdeme hat. dics; szerzője: Arsenovits Gyula VII. o. t. «Temetőben» versnek meleg hangja és könnyedsége megérdemli a hat. dicséretet; szerzője: Major Béla VIII. o. t. Birálásának érdeme elismerés, de a szerző nevét nem mondatta ki. «A mostoha» fordítás és birálata egyaránt gyarló munka; mind kettő érdeme buzd. elismerés. «A magyar ifjusághoz» vers megérdemli az elismerést, szerzője Czettler Rezső VIII. o. t. Birálata gyenge, a kör nem veszi tudomásul. A «Cidromáczkából» fordítás érdeme, jegyzőkönyvi dics. szerzője; Kun Béla VIII. o. t. Birálásának érd. elismerés. «Hervadás» vers nem hiba nélküli, érdeme buzd. dics. szerzője Kun Béla. Birálata egy színvonalon áll a munkával, szerzője Sanza Olivér VIII. o. t. «A tavasz ébredése» férc munka, emlékeztet Tompa: Falusi órák költeményére. Birálata azonban sikerült, érdeme hat. dics. szerzője Engländer Lajos VIII. o. t. «A királyfi és királyleány» fordítás gyenge munka, érdeme buzd. elismerés. Birálata érdemes a buzd. dicséretre, szerzője ismeretlen marad. «Herderből» cz. fordítás érdemkönyvbeírását nyert, szerzője Kun Béla VIII. o. t. Birálásának érdeme elismerés. «Ibolyácska» Parabola érdeme buzd. dics. szerzője Sanza Olivér VIII. o. t. Birálásának rövidsége mellett is van egy kis magja, érdeme elismerés. szerzője Horváth Béla VIII. o. t. «Szt. László uralkodása» tanulmányozásról tanuskodik, érdeme hat. dics. szerzője Messinger Manó VI. oszt. tan. hallgató tag. Birálata buzd. dics-re érdemes, Szerzője Nyikos Jenő VII. o. t. «Vígáság az élet» dithyramb féle vers érdeme hat. dics szerzője Köpöcsdy Dezső VIII. o. t. Birálásának érdeme buzd. dics. szerzője Messinger Manó. — Messinger M. hallgató tagot, minthogy két dicséretes munkát irt az alapszabályok értelmében felveszi a kör rendes tagjai sorába. «Álomkép» vers érdeme jegyzőkönyvi dics. szerzője Thaly István VIII. o. t. Birálásának érd. elismerés. «Fordítás görögéből» és birálásának érd. hat. dicséret. A munka szerzője Köpöcsdy Dezső, a birálaté Sanza Olivér. «Verse» és birálásának érdeme buzd. dics. A munka szerzője Kun Béla; a birálaté Springer Sámuel VIII. o. t. «Gondolatok télen» hat. dicséretet kapott, szerzője Thaly István. Birálata

versben van írva, ügyessége és találó megjegyzései folytán megérdemli s hat. dicséretet, szerzője Czettler Rezső VIII. o. t. — Szavatelok. Jegyzőkönyvi dicséretet kapott Espersit János VII. o. t. (Részlet Hamletből) Határozott dicséretet kapott: Havasy J. A vén cigány Vörösmarty, Czettler R. A gyáva Rudnyánszky, Litsek Géza Csáky Lóra, Dengi J. Kun B. Gondolatok a könyvtárban Vörösmarty Köpöcsdy D. Az öngyilkos Gabányi, Gaál Miklós Simon Judit Kiss József. Buzdításul dicséretet kapott: Daru M. Az erdélyi hadsereg Petőfi Springer S. Költői ábránd stb. Petőfi Samu J. A hazáról Petőfi. Elismerést kapott: Schmied Sándor Szondy két apródja Arany, Sonkovics L. Balzsamcsepp Aranytól.

Szerkesztői telefon.

Zentai! Szegény Miskánknak iszonyu fejtörésébe kerül ezt a levelet megérteni és kiszedni. En mint a lap előfizetője vagyok és a lap igen jó. En kérem egy gyűjtő ívet előfizetőket keresek és kérem az utasítást. A Leo helyet Oszkárt. Polgári III osztályában egyre kapot elégtelent. De mi az ujság Budapesten. Van sok előfizető. A Br Eötvös bucsuja igen szép. Ha meg nem vetnék akkor felküldeném a fényképet. Boldog új évet kívánok a szerkesztő urnak. Maradok hűszellettél Zentai.

Hat honnan tudjuk most, hogy ki az a Zentai? St. Gusztáv. Losonc. A kiadóhivatal megküldi ingyen. K. Aladár. Székhely. Mind a kettőt egyformán használják. Masion. A négy dolgozat helyett írja meg Vörösmarty «Vén cigány»-ának poetikai fejtegetését szépen, ügyesen s akkor derék dolgot mivel. Az említett tételek elcsépelet iskolai feladványok. Berkovics M. Tata. 1. A fordító neve nem lényeges, csak az a fő, hogy tetszik-e magának maga a munka. 2. Az életrajzok elmaradtak. 3. Abból nem kaphat mutatványt. 4. Az «Otthon» kiadóhivatala VI. Aradi-u. 8. sz. 5. Olvashatja. A nevelő cz. vigjáték nem is vigjáték, meg nem is elég szellemes. Reisz E. Losonc. A kiadóhivatalhoz tartozó dolgokba sem beleszólásunk sem befolyásunk nincs. Juga J. Ha a 9 előfizetőt beküldte s azok elő is fizettek, joggal kívánhatja a t. példányt. Csak kérje a kiadóhivaltól. Több kérdésre a jövő számban felelünk.

«Kosmos» műintézet nyomása. Budapest, VI. Aradi-uteza 8.

TANULÓK LAPJA

A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG SZÁMÁRA.

Előfizetési árak:		SZERKESZTI:	SZERKESZTŐSÉG:
Egész évre	4 frt.	Dr. RUPP KORNÉL	Budapest, IX., Soroksári-uteza 31.
Fél évre	2 frt.	főgymnasiumi tanár.	KIADÓHIVATAL:
Negyed évre	1 frt.		Budapest, VI., Teréz-körút 23. sz.
Megjelenik minden vasárnap.		Kiadja a „Kosmos” műintézet, kő- és könyvnyomda és hírlapkiadó részv.-társ.	HIRDETÉSEK felvételnek és jutányosan számítatnak

A KOLOZSVÁRI ÜNNEP.

(*) A kolozsvári egyetemnek nagy és emlékeztető ünnepe volt a múlt vasárnap. Pedig nem történt más, csak egy tanulmányait végzett ifjút avattak doktorrá.

Maga a doktorrá avatás ténye, bár a felavatott életében örökké emlékeztető marad, magában véve igen közönséges dolog, mert minden héten ismétlődik az egyetemen.

A kolozsvári doktorráavatást ünneppé avatták, hogy ott ezáltal első ízben avattak doktorrá egy olyan ifjút, a ki összes középiskoláit és egyetemi tanulmányait kitüntetéssel végezte, a kit éppen ezért az a kitüntetés ért, hogy ő felsége a király nevében ünnepélyesen avattak fel s a király személyét helyettesítő kultuszminiszter átadta neki a királyi elismerés jelül a király ajándékát, a brilliánsokkal ékesített doktori gyűrűt.

A kitüntetés alkalmával a kultuszminiszter szép beszédet intézett a kitüntetett ifjuhoz s az ünneplő közönséghez. A többek közt hivatkozva a király fejedelmi tetteire, a ki a kiváló szorgalmu ifjak kitüntetésére ezt az ünnepélyes felavatási intézményt megteremtette, felhívja a társadalom érdeklődését az ifjuság tudományos képzése és nemes versenye iránt, melyet figyelemmel kísérni és meleg érdeklődéssel vizsgálni kötelessége a társadalomnak, mely tevékeny munkatársa lehet a tanári kar oktatásának és nevelésének s így jötevője a nemzet legnagyobb kincsének, a haza ifjuságának.

Az ifjuság a jövő reménye, mely egykor hivatva lesz elfoglalni a tért a társadalomban és

a közéletben. Művelt társadalmat csak művelt ifjuság teremthet, tehát a nemzet intelligenciája teljesen attól függ, hogy az ifjuság minő mértékben törekszik magát kiművelni. Ha az ifjuság nem törekszik szem elől nemcsak a saját egyénisége iránt tartozó kötelességteljesítést, hanem az is folyton szem elől lebeg, hogy az egyes emberek műveltségének nagy összességétől függ az egész nemzet műveltségének mértéke: lehetetlen, hogy akkor, midőn főleg a saját jövőjének munkálásán dolgozik, elfeledkezzen arról, hogy ugyanakkor nemzeti érdekről is szó van.

Nem kívánunk mi mást az ifjuságtól, csak kötelességeinek lelkiismeretes teljesítését. Ez majd emeli, viszi, odaállítja, arra pályára vezérli őt, mely hivatásának megfelel.

A nemzet életében számottevő rész az ifjuság. A mely nemzetnek erős, fejlett, képzett, művelt, tetterős, lelkes ifjusága van, annak népe hatalmas a tudományban, a politikában, s ha kell, vitéz a csatatéren is.

En is azt mondom nektek, a mivel Napoleon buzdította katonáit: Magyar ifjuság! Egy ezred év dicsősége néz reád, egy új évezred fényének sugarai vannak kezdedben. Gyujtsd meg a szövétneket s küzdj a zászló alatt, melyet atyáid becsülettel szolgáltak!

Ne a királyi kitüntetés után való vágyódás adjon nektek lelkesedést, hanem a nemzeti becsületérzés. Bár minden tizedik magyar ifjút királyi kitüntetéssel kellene doktorrá avatni! Akkor lenne csak nagy és igazán hatalmas az ezeréves Magyarország!